

Spørg om dyr side 3

Kultur side 4

Museumstal side 5

Radio/tv side 7-8



Hvad gemte der sig bag pyramide-døren? Side 3

I DAG:
TEKNIK &
VIDEN

LevGodt



Der er stadig udtryk i Peter Jensens dyr, ikke?



Peter Jensens beton-dyr har en af Vendsyssels smukkeste udsigter fra gamle Bjergby.



Savannestemming fra Bjergby, hvor den nye Peterspladsen genindvies 28. september 2002.



Kunstneren Peter Jensen i januar 1983 sin have på Skagen Landevej, hvor han fremtryllede det ene betondyr efter det andet.

FOTO: FINN FOLSTED

Hestekur til betondyr

NAIVISME: Folkekunstner Peter Jensens betondyr renoveret

Af **Jane Bünemann**
jane.buenemann@nordjyske.dk

Foto **Hans Ravn**
hans.ravn@nordjyske.dk

I månedsvi har tre kunstnere slidt som små heste for at puste nyt liv i mere end 30 betonskulpturer, som står nord for Bjergby nord for Hjørring.

Hele pladsen skulle gerne være færdig, så der kan holdes en indvielse i forbindelse med motorvejsåbningen 28. september, hvor man kan markere den direkte motorvejsforbindelse fra Peterspladsen i Rom til netop pladsen med skulpturerne. Pladsen kaldes nemlig Peterspladsen efter skaberen af betonskulpturerne, Peter Jensen.

Danmarkspeter kaldtes den naivistiske amatør, som lavede dyre-skulpturer af hvadsomhelst og anbragte det foran sit hjem på Skagen Landevej 78 i Bjergby. Da han døde i 1985, gik der nogle år, hvor skulpturerne bare stod, før lokale borgere tog initiativ til at få dem flyttet til pladsen foran Bjergbys plejehjem, Solhjem. Hjørring Kommunes kunstudvalg gik simpelthen ind og købte betonskulpturerne af den nye ejer af huset på Skagen Landevej.

Kunstner på opgaven

Siden har stort set ingen rørt dyrene, som forfaldt mere og mere.

For et års tid siden bevilgede kommunens børne- og kulturudvalg 60.000 kr. til den lokale borgerforening til en renovering af dyrene. Man bad kunstneren Benthe Norheim, som bor i Mygdal nær Bjergby, hjælpe. Hun er i Vendsyssel først og fremmest kendt for sin meget store betonskulptur, Fruen fra Havet, på havnen i Sæby, men er internationalt kendt for sine store udsmykningsopgaver i netop beton.

Fra de første planer har projektet udviklet sig voldsomt. Dyrene var i en dårligere tilstand end først antaget, og der er udarbejdet en plan for en forskønnelse af selve pladsen, så budgettet ialt er nået op på 283.690 kr. Der er koblet to kunstnere mere på opgaven, Inger Margrethe Thora Møller og Jeppe Rosenstrand, og desuden er Peterspladsen blevet et folkeprojekt, hvor lokale på forskellig vis engagerer sig i projektet. En helt ny forening, Peterspladsens



Den norskfødte kunstner Benthe Norheim har selv stor erfaring med betonskulpturer.

Venner, har på rekordtid fået langt over 200 medlemmer.

Hjørring Kommunes kunststudvalg har også givet midler til restaureringen, Nordjyllands Amt har givet 20.000 kr. og senest dukkede Nordea Fonden op med andre 10.000 kr.

- Problemet er, at vi endnu ikke har det fulde beløb til rådighed, men vi kan ikke lade være med at gøre arbejdet færdigt, siger Benthe Norheim, som virkelig sammen med de to andre kunstnere brænder for projektet.

De håber stadig på støtte fra fonde og sponsorer.

- Det er længe at arbejde uden at vide, om man får noget for det, siger Benthe Norheim.

Sin helt egen

Peter Jensen var det, man i Vendsyssel kalder særpræget eller egen.

Alle i Bjergby-området kendte ham, og folk, der

kørte forbi på Skagen Landevej kunne ikke undgå at lægge mærke til den store slæde zoologiske have, der i 50'erne og 60'erne voksede frem. Han benyttede gamle minikure som skelet for dyrene, der blev formet i cement. Pyntelister fra biler kunne i lighed med alt muligt andet også bruges til dyrenes udtryk.

Peter Jensen var også maler. I januar 1983 samlede Kunstforeningen for Hjørring og Omegn ti billeder sammen og lod ham være månedens kunstner i foreningens lokale på kunstmuseet i Hjørring. I den anledning ville Vendsyssel Tidendes daværende kulturjournalist Waagner Nielsen gerne interviewe den 84-årige kunstner, men det var ikke let. Han måtte argumentere meget længe over have-lågen med de karakteristiske elporcelænsklodder på.

"Det er ikke mine billeder! Det er nogen, de har lånt. A

har ikke noget, der skal stilles. A har mine dyr stående i haven. Det er udstilling nok. Og der er ikke noget at snakke om", lød det fra en hvas Peter Jensen.

Det lykkedes dog Waagner at få lov at komme indenfor, selvom det er under protest, for som Peter Jensen sagde: "Der kommer så mange og skal lave penge på det".

Sagen var, at Broby Johansen, der i mange år holdt nogle meget velbesøgte kunstkurser på Vrå Folkehøjskole "opdagede" Peter Jensen og begyndte at tage kursisterne med på besøg, når man var rundt i landsdelen for at se på kunst. Han tog også Peter Jensen med i sin kunstvejsviser fra 1978 og gjorde på den måde Peter Jensen kendt udenfor sognet.

De mange gæster fik ifølge Niels Grøn i Bjergby en dag Peter Jensen til resolut at sætte hul i køkkenbordet, hæn-

ge en gammel sæk op og sætte en spand i hacket. Så var der et wc til de mange turister, der kom rendende.

Lignende opfindsomhed havde Peter Jensen, da han indrettede bad i kælderen - uden hverken indlagt vand eller afløb, men med et boret hul i køkkengulvet, så vandet kunne løbe direkte ned i karret.

"Der er vel ingen, der har monopol på det", svarede Peter Jensen Waagner, da han spurgte Peter Jensen, hvorfor han var begyndt at male. Den lokale legende hævder, at han simpelthen begyndte for at få noget på væggene. Produktionen blev gennem tiderne stor, men han holdt ikke selv udstillinger og solgte også nødtigt bil-ledderne.

Efter hans død lykkedes det i 1994 for Bjergby Borgerforening at samle 34 malerier til en aften-udstilling på Bjergby-Mygdal Skole, hvor 175 mødte op for at minde Peter Jensen og fortælle anekdoter om det specielle bysbarn.

På kunstmuseum

Vendsyssel Kunstmuseum har i forbindelse med renoveringen af Peterspladsen arrangeret en mini-udstilling, hvor man viser et par af de malerier, som museet i dag ejer - blandt andre "Hjallerup Marked". Museet fik i 1994 ét billede forærende og købte året efter fire andre.

Museet skal registrere Peter Jensens værker, ligesom Nordjyllands Amts museumsinspektent, Thomas Østergaard, er parat til at formidle viden om det unikke stykke kultur ud til en bredere befolkning.

PETER JENSEN

● Thomas Peter Jensen blev født nær Bjergby ved Hjørring 20. juli 1878.

● Arbejdede på landet som daglejer og tagdækker.

● Byggede i 1934 sit eget hus på Skagen Landevej 78, Bjergby, hvor han havde minik. Her i haven opbyggede han sin skulpturpark med dyr.

● Han forblev ugift.

● I januar 1983 udstillede Kunstforeningen for Hjørring og Omegn 10 af hans malerier på kunstmuseet i Hjørring.

● Vendsyssel Kunstmuseum ejer fem malerier af Peter Jensen.

● Han døde på pleje- og behandlingshjemmet, Nordbovej 5, Hjørring, 12. april 1985.

BLÅ
BOG

Benthe Norheim og Inger Margrethe Thora Møller har nydt at arbejde med Peter Jensens billedunivers.



Arbejdshesten falder uden for de vilde dyr, så den er flyttet lidt for sig selv hen foran pleje-hjemmet Solhjem i Bjergby.